

עבודה ראש חודש סיון כח ההילוך

מבעל מחבר ספרי

בלבבי משבן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 ישראל | 718.521.5231 USA

ב _____ חודש סיון - נח ההילוך

ב _____ הילוך בגוף ובנפש

ג _____ צמיחה אינסופית

ג _____ המבט על זמן הקושי

ד _____ להחזיק ה"אש" של עלייה, אפי' כשצריך להפסיק

ד _____ ימי אהבה וימי שנאה

ה _____ באופן מעשי

ה _____ איך לקום מזמן נפילה

ה _____ העומק של השני עצות אלו יחד

ו _____ למה צריך ב' עצות אלו ביחד

ו _____ ההסתלות העמוקה על כישלונות: זמן "שינה", לא "נפילה"

ז _____ הדרך מעשית

ח _____ לסיכום

ח _____ שאלות ותשובות

חודש סיון - נח ההילוך

כידוע, בכל חודש ישנו כח מיוחד. הכח המיוחד שמתגלה בחודש סיון הוא 'הילוך', הכח ללכת. לא מודבר כאן על כח של הילוך שנמצא ברגליים, אלא זהו כח בנפש, שנקרא כח של "הילוך".

את ההילוך שברגליים כל אחד ואחת מאיתנו מכירים: רגליים הולכות, רגליים רצות. אבל מהו הכח של ההילוך שנמצא בנפש? להיכן הולכת הנפש?

הילוך בגוף ובנפש

דוגמא: תינוק שנולד, משעת לידתו הוא הולך וגדל בגוף. בהתחלה הוא קטן מאוד, ובקושי רואה, אט אט הוא גדל ומתחיל לראות. לאחר מכן זוחל והולך - הגוף גדל. אבל מגיע גיל מסוים שבו הגדילה של הגוף מאטה ונפסקת, ובשלב מסוים לא רק שהוא מפסיק לגדול, אלא הגוף הולך ומצטמק. הגידול נקרא הילוך, הוא תמיד הולך עוד ועוד.

דוגמא נוספת: כח של אישה שיולדת, בעזר ה' היא מתחנת ומתחילה ללדת ילדים, בגיל מסוים הכח ללדת מפסיק. כל השנים האלה היא הולכת ומולידה, אבל מגיע זמן מסוים שהכח הזה מפסיק.

נתנו עד עכשיו שתי דוגמאות של הילוך בגוף, ילד שגדל וגדל וגדל עד שלב מסוים, ואישה שיולדת עד שלב מסוים שבו הכח מפסיק. זהו הכח של ה'הילוך' שמתגלה בגדילה של גוף כסדרו. ננסה לבאר דוגמאות של הילוך בנפש.

אדם לומד דבר מסוים בשכלו, הוא מתקדם ומתקדם, בתחלה הוא היה דוקטור, אחרי זה פרופסור, אבל הוא מגיע לשלב מסוים שכבר אין לו הרבה לאן להתקדם. הוא לומד עוד קצת, יודע עוד מעט חידושים, אבל בעצם הוא הגיע למקום שאליו אפשר להגיע. כל התהליך הזה עד שבו הגיע לאותו מקום נקרא 'הילוך'.

המשלים הללו של ה'הילוך', הן בהילוך של גוף של ילד ואישה, והן בהילוך של נפש בו האדם מתקדם בשכליות בעבודתו, הם הילוכים שיש להם לבסוף הפסק. האותיות "ה" "ל" "ך" הופכות להיות אותיות "כ ל ה" - נעצר ונגמר מקום ההילוך של האדם. זהו סוג אחד של הילוך. הכח הזה של ההילוך שהזכרנו עד עכשיו, זה הילוך שהאדם הולך במשך תקופה ואפילו תקופה ארוכה מאוד, ולפעמים ארוכה עד כדי עשרות שנים. אבל בשלב מסוים ההילוך נעצר.

אמנם ישנו סוג שני של הילוך, הילוך שאינו נעצר לעולם. על הסוג השני של ההילוך, אומרת הגמרא בסוף ברכות, "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנא' ילכו מחיל אל חיל". הם תמיד הולכים עוד ועוד.

יש אם כן שני סוגי הילוכים בנפש: הילוך בנפש, שהאדם הולך זמן מסוים ולאחר מכן ההילוך מפסיק, ויש כח עצום ונורא של הילוך שבכוחו ניתן ללכת בלא הפסק. זה ההילוך שעליו אמרו רבותינו שמתגלה בחודש סיון. הילוך שעליו נאמר "ילכו מחיל אל חיל" - לעולם - בלא הפסק.

צמיחה אינסופית

לאחר שהבנו בס"ד את המהות של חודש סיון, שזה הילוך בלא גבול, ננסה להתבונן בנפשנו, אל ההילוך שיש לו גבול, ואל ההילוך שאין לו גבול, שאליו אנחנו שואפים ורוצים להגיע, במיוחד מכח חודש סיון.

אצל כל אחד ואחת מאיתנו, יש זמנים מסוימים בהם אנו רוצים להתקדם ולעלות בעבודת ה'. כל יהודי אמיתי, שיש לו נשמה קדושה, ימצא בחייו לפחות זמנים מועטים בהם הוא חושק להתקדם בעבודת ה' והוא מתקדם מעט או הרבה. אבל הכח הזה של ההילוך שמתגלה אצל רוב בני האדם הוא הילוך לזמן מה. הוא הילוך שבתוך זמן, אבל מגיע זמן מסוים שבו ההילוך פוסק.

אפילו אם לאחר מכן לאחר ההפסקה חוזר עוד פעם ומתעורר, ועוד פעם מנסה ללכת ולהתעלות בעבודת ה', מכל מקום ההילוך הקודם עמד ופסק, ומכאן עכשיו מתחיל הילוך חדש. הרי שעומק כח ההילוך שמתגלה אצל רוב בני האדם בנפש, זהו הילוך לפרקים, הילוך לזמן, הילוך שיש לו סוף, הילוך שיש לו הפסק.

ההצלחה האמיתית והשלימה אצל אדם שרוצה באמת להצליח בחייו, הוא, לגלות את המקום הפנימי בנפש שבו ההילוך תמידי. ההילוך הוא לא לפרקים, ההילוך ממשיך - לא רק בעולם הזה אלא גם בעולם הבא.

מי שהגיע לאותו מקום של הילוך הוא הוא זה שנקרא "בן עליה". מדוע נקרא בן עליה? הרבה בני אדם לעיתים עולים? ההבדל בין רוב בני האדם לבני עליה הוא, שאצל רוב בני האדם העליה נעשית לפרקים. פעם עולים פעם יורדים, פעם עולים פעם עומדים. הבני עליה, תמיד נמצאים במצב של עליה. הם אף פעם לא נמצאים במצב שבו מפסיקה את עלייתם. השאלה שיש לשאול היא: האם יש אדם כאן בעולם, שאף פעם לא זקוק למנוחה? שהוא יכול בכל רגע ורגע לעלות? הרי כולנו בני אדם ולכל אדם יש צורך לפעמים לנוח. אז מה ההבדל בין בני עליה לאלה שאינם בני עליה?

המבט על זמן הקושי

לכל אחד ואחת מאיתנו, יש קשיים וניסיונות. יש תקופות קלות בחיים, ויש תקופות נעימות וזורמות יותר, יש תקופות קשות, ויש תקופות מורכבות יותר (גם בחיצוניות וגם בנפש). ההבדל בין מי שהוא בן עליה למי שאינו בן עליה הוא, כאשר מגיע זמן הקושי, זמן שבו האדם מרגיש שקשה לו להמשיך וללכת. שניהם צריכים הפסק מסוים, אלא שמי שאינו בן עליה, בזמן של הקושי, הוא עוזב את העבודה ועומד במקומו, אך מי שהוא בן עליה, בדעתו הוא רק "עומד לפוש", על מנת שלאחר שירגיע המצב הוא ימשיך הלאה.

יש כאן הבדל עצום וגדול מאוד בין צורת החיים של מי שאינו בן עליה, לבין צורת החיים של מי שהוא בן עליה. מי שאינו בן עליה, מרגיש שהדברים קשים לו, למעלה ממדרגתו, והוא נסוג לאחור, ובדעתו עכשיו להפסיק את מהלך הדברים. אבל מי שהוא בן עליה, השאיפה שלו היא לעולם להצליח, ואפילו כאשר מגיעים קשיים, הוא לא מתייאש, אלא הוא מבין שהוא זקוק לזמן של מנוחה.

אם הבן עליה מנסה לעלות תמיד, ולא לנוח - אף פעם הוא לא יצליח מחמת שהוא פועל למעלה מכוחות נפשו והוא בוודאי ישבר. אבל בן עליה בר דעת מבין שישנם זמנים קשים, הוא מבין שיש זמנים מורכבים יותר, וכאשר מגיעים הזמנים המורכבים והקשים, הוא איננו מפסיק, אלא כל הזמן דעתו להמשיך הלאה. הוא יודע שהוא צריך קצת מנוחה, הוא קובע לעצמו כמה ימים של מנוחה, לפעמים כמה שבועות אבל לא יותר מכך. בעיקר גם באותם ימים של הפסק, גם באותם שבועות, דעתו מתחזקת להמשיך הלאה לאחר שהוא נח. בדעת שלו הוא לא הפסיק, ברצון שלו הוא לא הפסיק. רק הגוף שלו נח לכמה ימים או כמה שבועות, על מנת לאזור כוחות ולהתקדם הלאה.

להחזיק ה"אש" של עלייה, אפי' נשצריך להפסיק

ניתן משל, על מנת שהדברים בעזר ה' יובנו יותר.

עקרת הבית מבשלת אוכל והיא צריכה לצאת מהבית לרבע שעה, האוכל נמצא על גבי האש והיא מפחדת שהוא יישרף, היא יכולה לעשות שני דברים, היא יכולה לסגור את האש ולאחר מכן שהיא תחזור מהבית להדליק מחדש, והיא יכולה להוריד את האש למצב הכי נמוך שהוא בוודאי לא יישרף ואז כשהיא חוזרת - להגביה את האש מחדש, מה ההבדל אם היא סגרה לגמרי את האש ויצאה לאחר מכן היא מדליקה לבין אם היא רק הנמיכה ולאחר מכן היא חוזרת ומגדילה? האם האוכל נשאר חם או שהוא נעשה קר? האם צריך להתחיל כמעט מההתחלה, או שאנחנו ממשיכים רק ממקום יותר נמוך?

בנמשל: כאשר האדם הוא אינו בן עליה, בזמן שמגיעים הקשיים והניסיונות אז הוא סוגר את האש, והוא חוזר להדליק את האש רק לאחר תקופה. אבל בינתיים, בכל אותה תקופה, האש - כח התשוקה שבנפש - נסגר. מי שהוא בן עליה, אפילו באותם תקופות שהוא נח, האש עדיין פועלת. באש נמוכה, אבל האש פועלת. ולכן, הקדושה שלו משתמרת, וגם בזמן שהאש הזו פועלת, יש לו את התשוקה לחזור, וכבר עכשיו דעתו ברורה שלאחר מכן הוא יחזור, הוא רק נח על דעת להמשיך הלאה מעלה מעלה.

עד עכשיו אם כן הסברנו יסוד אחד, איך וכיצד יכול האדם לילך תמיד בלא להפסיק. הוא לא הולך תמיד בלי להפסיק. אלא גם בשעה שהוא מפסיק, האש עדיין בוערת אבל נמוך, הוא משתוקק ורוצה.

ימי אהבה וימי שנאה

עכשיו נסביר עוד יסוד נוסף, איך לזכות ללכת תמיד.

אחד מהיסודות הידועים של ספר הישר (שער ו), שהוא מגדיר את ימי חיי האדם ב"ימי שנאה" ו"ימי אהבה". ובלשון אחרת בדברי רבותינו, זה נקרא "ימי הגדלות" ו"ימי הקטנות".

ימי האהבה וימי הגדלות זה אותם ימים שהנפש פתוחה, המחשבות בהירות יותר, והרצון משתוקק, ואז האדם זוכה בס"ד ללכת מחיל אל חיל. ימי השנאה וימי הקטנות אלו ימים שהנפש חשוכה, המחשבות סגורות, ההרגש כבוי, ושם האדם מרגיש שהוא איננו יכול להתקדם. אומר ספר הישר, שאם אדם בזמן ימי השנאה בזמן ימי הקטנות יפסיק את כל

עבודתו, הרי שהוא אף פעם לא יצליח להעלות מעלה מעלה, (כמו המשל שהזכרנו מקודם בדבר שנמצא על גבי האש, במשל של ר' חיים שמואלביץ).

מה העצה להמשיך קבוע? אומר ספר הישר, שיש הבדל יסודי בין זמן הגדלות לזמן הקטנות. כאשר האדם נמצא בזמן הגדלות, הוא יכול את המאה אחוז שהוא עושה. בזמן הקטנות אסור לו לעולם להפסיק. הוא חייב לשמור למעשה לפחות עשר אחוז מתוך מה שהוא עושה בימי הגדלות. אם בימי הקטנות הוא מפסיק לגמרי את מה שהוא עשה בימי הגדלות, הוא יפסיד, ולא יצליח. אבל אם בימי הקטנות חלק ממה שהוא עושה בימי הגדלות, חלק קטן, אבל את אותו חלק הוא משמר בכל תוקף, והוא ממשיך לעשות אותו למעשה, הרי שנעשה רצף בין הגדלות אחת לגדלות הבאה רק שבינתיים יש קטנות. אבל אם בזמן שמגיע ימי הקטנות הוא מפסיק את הקבלות שלו את סדר העבודה שלו לגמרי – הרי ש"נעשית תורתו קרעים קרעים". זה נעשה כתבשיל שמתקרר לגמרי שצריך לחזור ולחמם אותו.

באופן מעשי

להבין רק למעשה את העצה של ספר הישר: לדוגמא, אם יש לאדם קביעות ללמוד עשר דקות ביום הלכה, בימי הקטנות הוא לא לומד עשר דקות, אבל שילמד שתי דקות. עוד דוגמא: אם יש לאדם זמן שהוא מבודד את נפשו עם בוראו רבע שעה בזמן הגדלות, בזמן הקטנות לפחות שיהיה כמה דקות. אבל אם בזמן הקטנות מפסיקים את הלימוד לגמרי, מפסיקים את ההתבודדות עם הבורא לגמרי, הרי שאז האדם נופל. נקטנו כמובן שני דוגמאות בעלמא, אבל היסוד הוא אותו יסוד: כל קביעות וקביעות שיש לאדם בימי הגדלות, בימי הקטנות הקביעות צריכה להמשיך לפחות חלק קטן מממנה, אבל החלק הקטן חייב המשך בתמידיות, באופן קבוע, שלא יפסק לעולם.

איך לקום מזמן נפילה

נסכם את מה שאמרנו עד עכשיו, שני עצות, ונחבר אותם בעזר ה' יחד. העצה הראשונה נתבארה שגם בזמן הקטנות, גם בזמן ימי השנאה, האדם צריך, שהרצון והתשוקה שלו לא תיכבה, אלא הוא משתוקק לחזור לדבר. ויתר על כן, כל מה שהוא מפסיק, זה באופן של מנוחה, באופן של "לפוש קמעא" ולא באופן שהוא מפסיק את הדבר לגמרי. העצה השנייה שנתבארה מדברי ספר הישר, שכל פעם שהאדם נמצא בימי השנאה, בימי הקטנות, את הקביעות שלו למעשה הוא ח"ו לא מפסיק, אלא לפחות חלק קטן מן הקביעות עליו להחזיק בכל מצב ובכל אופן. אלו הם שני העצות שנתבארו עד השתא על מנת שהאדם יוכל לילך תמיד מחיל אל חיל ולא להפסיק.

העומק של השני עצות אלו יחד

עכשיו נבין את המהות של שני העצות יחד, איך הם משלימים זה את זה. זה בלא זה - אי אפשר.

כל דבר בנוי מחיצוניות ופנימיות. ממעשה, ונפש. העצה הראשונה שאמרנו היא עצה בנפש: להרגיש תמיד איזשהו תשוקה ורצון לחזור, את ההחלטה שאני ממשיך, ואת המודעות הנפשית שזה רק מנוחה. זוהי עצה פנימית נפשית. לעומת זאת, העצה שהזכרנו בשם ספר הישר, זוהי עצה מעשית בפועל לא להפסיק את ההילוך לגמרי, אלא ללכת יותר לאט. כל דבר צריך שיהיה גם חיצוניות וגם פנימיות. צריך גם את התפיסה הפנימית שהוא עדיין משתוקק והוא תופס את ה מנוחה לזמן מה, וצריך גם את המעשה החיצוני שהוא לא מבטל את הקביעות לגמרי אלא מקטין אותו.

למה צריך ב' עצות אלו ביחד

נבין עכשיו למעשה את הדברים.

מי שינסה לקחת רק אחת מן העצות, למשל אם האדם ייקח רק את העצה של ספר הישר (המיוחס לר"ת) והוא משתמש בעצה של המעשה שהוא לא מפסיק את הקביעות באופן גמור אלא לפחות שומר על קביעות מועטת, אבל החיצוניות שלו עדיין תקיפה, היא איננה מפסיקה אלא היא הולכת, היא הולכת לאט אבל היא הולכת, אבל מכיוון שהפנים שלו כמעט כבוי לגמרי, הרי שוודאי שהעצה הזאת תועיל לו במידת מה. אבל, הכח של ההילוך שממשיך הוא ממשיך רק במעשה בגוף, והנפש שלו הפסיקה ללכת. לאחר מכן יקשה עליו לחזור ולהמשיך בסדר העליה של הגדלות, כי הנפש כמעט והפסיקה ללכת, והגוף, הקבלה המעשית, הלך התקדם. לכן הוא מעמיד את עצמו בסתירה.

משא"כ אם בצירוף למעשה הוא מוליך את נפשו מכח התשוקה, הרי שכאשר יחזור לימי הגדלות לימי האהבה, שתי הבחינות הלכו קבוע רק יותר לאט, ועכשיו הוא יחזור לסדר ההילוך האמיתי שלו.

וכן להיפך, אם האדם משתמש רק בעצה הראשונה שאמרנו, שבשעה שהמגיע ימי הקטנות הוא עדיין שומר אש של קדושה והשתוקקות, אבל הוא לא ממשיך למעשה כלום, לרצון וההשתוקקות אין תפיסה במעשה. הוא לא מחייב את זה באיזשהו כלי, וזה מחשבה שפורחת באוויר, תשוקה שאין לה כמעט קיום.

על זה אומר הרמב"ן, "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" - צריך לתפוס את ההתעוררות באיזשהו חפץ בכלי של מעשה. התעוררת שאיננה מתלבשת בכלי היא כמעט בוודאי תחלוף. גם בימי השנאה, גם בימי הקטנות, את אותה מעט השתוקקות שיש, צריך לתפוס בכלי, אבל לא להשאיר אותה רק כהשתוקקות בעלמא.

א"כ זה העומק לכך שנצרך לשתי העצות יחד, על מנת לעבור בשלום את ימי השנאה וימי הקטנות, שנוכל לאחר מכן להמשיך בצורה נכונה של "ילכו מחיל אל חיל".

ההסתכלות העמוקה על כישלונות: זמן "שינה", לא "נפילה"

אחרי שהעמדנו את שני החלקים הללו, נסביר את החלק השלישי.

שני העצות שהיו למעשה, מצד הנפש שהאש דקדושה תמשיך לפחות מעט בתשוקה, להמשיך לעתיד, והעצה המעשית שלפחות יישאר איזשהו חלק קטן - על גבי שניהם, עומדת עצה פנימית, עצה של תודעה.

בשעה שהאדם נמצא בימי הקטנות וימי השנאה, הוא יכול להסתכל על המצבים הללו בשני מבטים שונים. הסתכלות אחת על המצבים הללו הוא, "אני לא יכול", "אני לא מסוגל", "אני לא אצליח", "זה למעלה מהמדרגה שלי". הסתכלות שניה, שכמו שהגוף צריך לנשום חמש ושש ושבע ושמונה שעות בכל יום, גם הנפש צריכה שינה. ימי הקטנות וימי השנאה, צריך להבין בעומק, הם לא זמן של נפילה! הם זמן של שינה.

שינוי התודעה הזו עוקר מהנפש את שורש סיבת הנפילה. למה כל אחד ואחת מאיתנו בכל לילה, כשאנחנו הולכים לישון, לא מרגישים שנפלנו? וכאשר האדם נעשה חלש מאוד ונופל למיטה, במשך היום הוא מרגיש התמוטטות ונפילה. מה ההבדל? כי בלילה כאשר הוא הולך לישון, הוא מבין שזה סדר בריאתו של עולם, שהקב"ה ברא את האדם, "ויפל ה' אלוהים תרדמה על האדם". ובייחוד לאחר החטא, מתגלה שיש זמן שהוא צריך להיות ער ויש שהוא צריך להיות ישן. הוא לא תופס את השינה כנפילה, אלא הוא תופס את השינה כסדר מערכת של חיים, ער ישן, ער וישן, וכשהוא הולך לישון, הוא ישן על מנת לקום בבוקר, עם כוחות יותר חדשים ולהמשיך הלאה.

אליבא דאמת, הצורה הפנימית שהאדם צריך להסתכל על כל הקשיים, על ימי השנאה, על ימי הנפילה, על ימי הקטנות, שבאמת כל הזמנים הללו הם זמנים של שינה. היצר הרע מטעה אותו ומסביר לו שהוא נפל, שהוא נשבר, שהוא לא מסוגל להצליח, שהוא לקח על עצמו דברים שהם למעלה מהמדרגה שלו, שיש בני אדם שיכולים להשיג את זה אבל הוא לא שייך לזה, והוא מציע לו לסגת לאחור. זו עצת היצר איך להסתכל על המצב.

אבל מי שחי חיי פנים, מי שחי חיי אמת, שמקושר לנקודה הפנימית שבנפשו, צריך להתבונן ולהבין, שכל הזמנים הללו של הנפילות והירידות והקשיים הם זמני שינה. מי שיקלוט את הנקודה שנאמרה עכשיו, בעומק נפשו, הוא יעבור הרבה יותר בקלות את משברי החיים.

זו לא מילה פרטית. מדובר כאן בשינוי תפיסת תודעה עמוקה, איך להסתכל על כל קשיי החיים. ככל שהאדם מסתכל על כל הנפילות באופן של שינה, מעיקרא, המקום שאליו הוא נופל הוא הרבה יותר קל, הוא הרבה יותר נח, הוא מונע מעצמו את רוב משברי החיים.

זו לא דרך להתמודד בתוך הנפילה, בתוך בירידה, בתוך ימי הקטנות, בתוך ימי השנאה, אלא שזו דרך שמעיקרא ימי הקטנות וימי השנאה יהיו הרבה יותר קטנים בכמות ויהיו הרבה יותר קטנים באיכות. מי שיקלוט את נקודת עומק הדבר של התודעה, הוא ירגיש שהוא יצא מגלות לגאולה, משיעבוד לחירות! הנפש קיבלה תפיסה שונה שנותנת לה כח להתמודד באופן שונה לגמרי עם כל המצבים. הוא לא רואה את זה כנפילה ושבירה אלא כזמני שינה, שבוודאי צריך לנוח, אבל לנוח על מנת להתעורר לאחר מכן, ביתר שאת וביתר עוז ולהצליח.

הדרכה מעשית

למעשה, מי שרוצה להשתמש בדברים, ייקח דף ועט, ירשום לעצמו את שלושת העצות שנתבארו.

העצה השלישית של התודעה, כדאי לחזור עליה מדי פעם, בין בזמני עליה בין בזמני ירידה. אבל בזמן שמגיע זמני הקשיים, הוא יוציא את הדף מהמגירה ויקרא את הדברים, הן את שתי הדברים הראשונים, והוא ינסה ליישם אותם, אבל בעיקר את הנקודה השלישית: להסתכל על המצב שהוא נמצא בו באופן שונה.

אחרי כל עליה באה תמיד גם לפעמים ירידה. לכן, כדאי לראות את הדברים לא רק בזמן ירידה, אלא גם בזמני העליה. ככל שהתודעה הזו תחדור עמוק יותר בנפש שלנו, נהיה יותר קרובים לבני עליה, יותר קרובים לאלו שיכולים תמיד ללכת מ"חיל אל חיל".

לסיכום

חודש סיון שזכינו בו לקבל את התורה, לא זכינו בו רק שיהיה לנו כח גדול, אלא קיבלנו בחודש סיון כח שמכוחו נוכל לילך תמיד לנצח נצחים. מכח החודש הזה שניתנה בו תורה, מתגלה כח שיהודי לא נעצר, שיהודי לא נשבר, שיהודי לא מתרסק לרסיסים, אלא בכל מצב מונח בו הכח ללכת מ"חיל אל חיל".

זהו מהלך הדברים, הסברנו את שלושת העצות, ובעיקר את החלק השלישי של תודעה השינה. בתפיסה זו, כאשר בני ישראל באו לקבל את התורה, הם ישנו ע"מ לגלות להם שבמשך הדורות בוודאי תהיה שינה, אבל לעולם יש לראות את הקשיים כשינה, וע"י כן להתמודד איתם. מכח חודש סיון, מתן תורה שבו, כל ימי החיים נלך מחיל אל חיל.

שהקב"ה יזכה אותנו בכלל כל הכנסת ישראל לקבל את אורה של התורה.

שאלות ותשובות

שאלה: מה בדיוק צריך להחזיק - איזה אש צריך לקיים בימי השנאה, איזה חלק מהאש צריך לקיים בנו?

הרב: שאלה טובה מאוד. יש שתי כוחות בנפש - כח של ייאוש, וכח של תקוה. אם בזמן השבר האדם נכנס לכח הייאוש, אז הוא איבד את אש התקווה. הכח היחיד שצריך שיהיה זה תקוה: להאמין שבעצם אני אחזור לאחר מכן. כמו שהסברנו בהמשך, שהשבר הוא רק "שינה" ולא נפילה.

שאלה: זה לא דבר מסוים שצריך לרצות?

הרב: צריך להיות במדרגה העליונה, תקוה שאני בוודאי אחזור ובוודאי אצלח, לא להתייאש. לא תקוה שבני אדם אומרים 'אני מקווה', אלא באמת לבטוח שהקב"ה יעזור לי להצלח.

שאלה: מה קורה בימים שבו אדם חולה, ואי אפשר אפילו לעשות דקה שתיים למעשה?

הרב: למה אי אפשר אפילו חצי דקה במחשבה?

שואל: במחשבה, אבל מי עם למעשה. למשל לומדים חברותא עם מישהו.

הרב: ילמד לבד.

שואל: אבל יש ימים שאפילו זה קשה ואי אפשר.

הרב: שניה אחת אפשר, על אף שהיצר הרע יותר חזק.

שואל: מה קורה אם האדם הגיע למצב שהרצון באמת התייבש?

הרב: שיחזיק לפחות במעשה. לעורר עכשיו את הרצון מחדש, זה קשה אם הפסיק. אבל את המעשה, אפשר.

שואל: למדתי שבוע שעבר שאם נמצאים במצב שממש רחוקים והעבודה מאוד קשה, עושים אפילו בלי להרגיש שאנחנו משיגים משהו, בלי להרגיש התלהבות בכלל. אם עושים את זה הרבה, למשל בתפילה, אז אפשר להגיע לרמה רוחנית הרבה יותר גבוהה מאשר כל הדברים. האם ייתכן כזה דבר, איך זה עובד? איך זה מתקשר למה שדיברנו?

הרב: רק אם יש לבן אדם פנימיות. אם כל החיים שלו הוא עובד בדרך הזו, אז הוא לא יגיע כמעט לשום דבר. אם יש לו פנימיות, ויש זמן מסוים שקשה לו והוא עושה, אשריו טוב לו. אבל אם כל מהלך החיים הולכים בלי להרגיש אפילו שקשה, לא זו צורת העבודה של קדושה.

שואל: האם זה יתכן שלנשים יותר שייך הדרך הזאת של מעשים?

הרב: בדיוק הפוך. הם מרגשיות יותר, ועושות מתוך הרגש. אצל גברים, חלקם פחות מרגיש, והם צריכים לעשות אפילו כשהם לא מרגישים. אבל עוד פעם, הדרך הזו היא לא דרך לאורך טווח, היא נקודתית! מי שמדריך כך לאורך טווח, הוא הופך אנשים להיות מחשבים ורובוטים. הדרך הזו בסופה צריכה לפתוח את הלב, ולא סתם "לעשות אפילו כשלא מרגישים".

שואל: האם יש לאדם כח לכוון את ימי השנאה וימי האהבה, מתי הם באים ומתי הם הולכים? או שזה בכלל לא ביד האדם?

הרב: יש כח באדם שהוא עוד יותר מצמצם ומקטין את ימי הקטנות בכמות ובאיכות, אבל לא בידו האם להיות שם או לא.

שואל: מה קורה אם בן אדם מגיע לימים אלו וחושב: אולי אני לא בדרך הנכונה?

הרב: עליו לחכות עד לימי הגדלות, ואז לברר. כשמבררים בימי הקטנות זה נובע משבר, לא מנקודה אמיתית.

שואל: האם ימי השנאה זה דבר ברור שאפשר לדעת, או שיתכן שזה לא ימי שנאה?, אלא שהיום יותר קשה לי לעשות. **הרב:** ימי השנאה הם לא לשעתיים וגם לא לחצי יום. זה משהו מתמשך. באופן נקודתי, יכול להיות תחושה גופנית. זה יכול להיות כמה ימים טובים וכמה שבועות גם כן. כמה חודשים, זה כבר בעיה. יותר מכמה שבועות זה סימן לדיכאון.

שואל: מובן למה הגוף צריך שינה, אבל למה הנפש צריכה?

הרב: כל הבריאה כולה צריכה שינה. אפילו המים ישנים. כל דבר בבריאה יש לו "רצוא ושוב". כך הקב"ה הטביע. בלוח השנה למשל, החורף הוא זמן השינה, והקיץ זמן של ההתעוררות.

שואל: האם אפשר להאריך את ימי האהבה.

הרב: ככל שהאדם גדל, הם יותר מתארכים, וימי השנאה מתקטנים. ואם לא, זה סימן שהוא לא עובד נכון.

שואל: מהו הדרך להתחיל בעבודה? במה להתחיל?

הרב: מה שהכי קרוב לליבו. וצריך "תפילת הדרך". זה תלוי בנפש של כל אדם ואדם.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לכבוד בנשאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א
מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

בס"ד

בלבבי משכן אבנה בעל שם טוב - להב אש

ספר בעל שם טוב התחבב לדורות, אלא, שמאמריו בעוד שהם עמוקים הם גם תמציתיים, מצב הגורם קושי להבינם ולהשיגם. הרב מגלה רבות מהעמקות שיש בעשרים ושישה מאמרים ראשונים של פרשת בראשית.

בספר להב אש, סידר הרב וכיאר את מאמרים אלו על פי סדר הנושאים, כולל: תורה, תפילה, אהבת ה', אהבת ישראל, אכילה בקדושה, אמונה, אמת, בחירה חופשית, כטחון בה', וקדושה

הפצה אברומוביץ
03.578.2270
משלוח ברחבי העולם

ספרי אברומוביץ	הפצת ספרי קודש	ספרי מאה שערים
רח. קוטלר 5,	דח. דוד 2,	רח. מאה שערים 15,
בני ברק 03.579.3829	ירושלים 02.623.0294	ירושלים 02.502.2567

סניפים ספרי אור החיים

USA: SHIRA DISTRIBUTORS 718.871.8652